

Tarihin her döneminde önemli bir merkez olagelen Trabzon'un tarihi geçmişine ilişkin çalışmaların istenilen düzeyde olduğunu söylemek zordur. Özellikle 19. yüzyıl Trabzon'u hakkında doldurulmayı bekleyen önemli bir boşluk bulunmaktadır. İstanbul, İzmir, Selanik ve Beyrut gibi 19. yüzyılda imparatorluğun en önemli merkezlerinde biri olan Trabzon'un bu döneme ilişkin tarihi, yerli kaynakların yanında şehirdeki konsoloslukların ortaya çıkardığı zengin yabancı kaynakların her bakımdan değerlendirilmesiyle incelenmeyi hak etmektedir.

Sahip olduğu tarihsel önemin uzağında, 19. yüzyılın başlarında taşradaki yerel güçler ve merkezi idare arasındaki çatışmaların, salgınların ve ülkenin içinde bulunduğu sefaletin pençesinde küçük bir sahil kasabası görüntüsünde olan Trabzon, daha önce de karşılaştığı gibi bir kez daha uluslararası ticaretin zirveye çıkardığı şehirlerden biri oldu. 1830'lu yıllardan itibaren hızla gelişmeye başlayan ticari faaliyetler, Tanzimat reformlarının şehirde tanıtılmasından daha önce Trabzon'u imparatorluğun en önemli şehirlerinden biri yapmaya başladı. Değişimin temel itici gücünün ticaret ve bunun teşvik ettiği iktisadi faaliyetler olduğu Trabzon'da, Tanzimat'ın getirdiği yenilikler de bu dönüşüm sürecine farklı bir ivme kazandırdı. Bu iki gücün şehirdeki tüm değişimdeki izlerini görmek mümkündür.

Bu bağlamda bu çalışma, 19. yüzyılda değişim ve modernleşmeyi temsil eden ve Tanzimat Dönemi olarak bilinen 1839-1876 yılları arasında Trabzon şehrinin idari, sosyal ve ekonomik şartlarını tahlil ederek Tanzimat'ın Trabzon'a ne derece yansıdığını ve bu süreçte etkili olan unsurları incelemektedir. Yılmaz, Osmanlı arşiv kaynaklarının yanında büyük oranda Fransız konsolosluk arşivlerinden hareketle hazırlanmış olduğu bu çalışmada Trabzon'un sahip olduğu tarihsel zenginliği de gün yüzüne çıkarıyor ve Tanzimat Dönemi şehir tarihi çalışmalarında yabancı kaynakların önemini de gözler önüne seriyor.

Özgür Yılmaz

Tanzimat Döneminde Trabzon

Özgür Yılmaz

Tanzimat Döneminde Trabzon

LiB
RA

LiB
RA

LiB
RA